

[Johan Poulsen.]

alle de muligheder, der følger af grænsens udflytning.

Ved fiskerigrænsens udflytning skabes en uendelig udstrakt arbejdsmark for initiativ og for samvirke ikke alene mellem grønlandere indbyrdes, men også mellem grønlandere og andre danske statsborgere til gavn og glæde for alle parter. Det er ingen overdrivelse, når jeg påstår, at en udflytning af fiskerigrænsen ved Grønland mindst er af lige så stor som, ja, endog af større betydning for det færøske fiskerierhverv end den tilsvarende udflytning af grænsen ved Færøerne, naturligvis forudsat at adgangen til at fiske overalt inden for 12 mile grænsen bliver den samme for alle danske statsborgere. Et bevis for rigtigheden heraf er den kendsgerning, at af en samlet færøsk eksport af saltfisk for 1962 på ca. 39.300 t var de 35.000 t eller ca. 90 pct. fanget ved Grønland. Derimod udgjorde den fangede mængde isfisk for samme år, hvoraf hovedparten var fisket ved Færøerne, kun ca. 20.900 t. Grønland er som følge heraf vort vigtigste fiskefelt; fiskefelterne ved Island og Nordnorge er af langt ringere betydning. En indskrænkning af vore fiskerettigheder i Grønland på nuværende tidspunkt og fremover er intet mindre end en katastrofe for vort hovederhverv og dermed for hele vort samfund — dobbelt katastrofalt da færøsk fiskeri netop for tiden er inde i en økonomisk krise. Det vil føre for vidt at komme ind på enkeltheder i denne forbindelse. Jeg skal kun ganske kort anføre følgende:

De lån, der ydes af realkreditinstituttet på Færøerne og Danmarks Fiskeribank til fornyelsen af den færøske fiskeriflåde, tilsammen ca. 70 pct. af skibenes værdi, ydes som obligationslån. Ved diskontoforhøjelsen i maj 1961 til 6½ pct. faldt kursen på disse obligationer, samtidig med at renten steg, forhold, der medførte en ret betydelig stigning af byggepriserne. Et langlineskib, der før diskontoforhøjelsen kunne bygges for ca. 1 mill. kr., koster i dag ca. 1,5 mill. kr. Dyrere skibe i forbindelse med faldende kurser og stigende rente har forringet rentabiliteten ganske overordentligt. Af en regnskabsoversigt over 10 nye langlineskibe, jeg har set i Færøernes lagting, fremgik, at kun 3 klarede sig nogenlunde, medens de

andre 7 sejlede med underskud. Man kan ikke klage over svigtende fangster, men det er de stigende priser på så godt som alle vore importvarer i forbindelse med de dalende priser på vore eksportvarer, d.v.s. fiskene, der har skabt miseren.

Jeg føler mig forvisset om, at der er ingen i denne sal, der ønsker at gå berettigede grønlandske interesser for nær. Hvis forholdet f. eks. er det, at grønlandernes fartøjer og redskaber stadig er så primitive, at de kun er i stand til at fiske inde på fjordene og i nærheden af kysterne, vil det være naturligt, at man endnu et stykke tid forbeholder dem visse strækninger, særlig måske i nærheden af beboelsespladserne. Men der er utvivlsomt sket en betydelig udvikling til det bedre i de senere år. Der er således bygget adskillige doksmotorfartøjer, vistnok både på danske værfter og på værftet i Holsteinsborg. En tilsvarende udvikling som den, der er sket for fartøjernes vedkommende, er utvivlsomt også sket for fangstredskabernes vedkommende.

Hidtil har det tilsyneladende været sådan, at man fra grønlandsk side har været interesseret i at samarbejde med andre danske statsborgere, f. eks. med færinger, ligesom man tilsyneladende også har været interesseret i, at man fra færøsk og anden side investerer en vis kapital i grønlandske virksomheder. Som eksempel herpå kan jeg nævne anlæggene i Færingehavn, der mig bekendt også kommer grønlanderne til gode gennem de højere priser, de kan opnå ved at sælge deres fangst dér fremfor at sælge den til den kgl. grønlandske handel. Jeg kan i denne forbindelse nævne, at færinger også yder deres bidrag til den grønlandske konjunkturfond ved at betale en vis kilofgift af deres fangst til denne. Denne afgift udgjorde for 1961 120.345 kr. Jeg kender ikke afgiftens størrelse for 1962, men den har i hvert fald ikke været mindre, snarere noget større.

Som et sidste eksempel på grønlandsk og rigsdansk samarbejde kan nævnes det nye store fletvirke i Godthåb, et anlæg, der formentlig vil kræve en samlet investering på 7-8 mill. kr., når det er klar til at begynde sin virksomhed. Kapitalen til denne kæmpevirksomhed er tilvejebragt på følgende måde: 1/3 fra grønlandsk, 1/3 fra færøsk og 1/3 fra privat dansk side. Den grønlandske